

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

'מקושרים' – פסח תש"ע

בראש-חודש ניסן הקרוב יצא לאור ממדריך הטלפון הראשון של חסידו ברסלב – 'מקושרים'. במדריך יופיעו לפי סדר אל"ף-ב"ת מעל 10,000 שמות של חסידים בארץ-ישראל ובעולם, לצד כתובותיהם ומספרי הטלפון שלהם. בנוסף, יופיעו מוסדות הקהילות השונות, הארגונים ופעילויות החסד, הוצאות הספרים ושיעורי התורה – העושים להפצת מעיינות רבינו הקדוש. פרק מיוחד יכלול עסקים ושירותים של חסידו ברסלב, בבחינת "צאו והתפרנסו זה מזה". 'מקושרים' פסח תש"ע יודפס בפורמט צבעוני מהודר, על נייר כרומו, וישלח לאלפי חסידו ברסלב בארץ ובחו"ל הרשומים בו. המהדורה הבאה תצא לאור בעו"ה, בערב ראש השנה תשע"א, ומכאן ואילך יצא המדריך אחת לשנה. * ניתן לעדכן שם וכתובת או להסירם מהמדריך. * גמ"חים, קהילות, מוסדות חינוך ויתר הגופים המפיצים את מעיינות ברסלב, זכאים לפרסום חינם במדריך! * מודעות פרסום לעסקים ולמוסדות יתקבלו עד כ"ה באדר לפרטים נוספים: נתן קדוש טל. 050-4159148. דוא"ל: hmadricht@gmail.com

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	אדר	ה"א	ה"ח	ה"א	סנהדרין
א	ב	ה.	רע	תכא-תכב	כב
ב	ג	ה:	רעא	תכג-תכד	כג
ג	ד	ו.	רעב	תכה-תכו	כד
ד	ה	ז:	רעג	תכו-תכח	כה
ה	ו	ז.	רעד	תכט-תל	כו
ו	ז	ח:	רעה	תלא-תלב	כז
ז	ח	ה.	רעו	תלג-תלד	כח

יום של הפצה

כד באדר
לע"נ ר' נחמן נתן אהרן ב"ר שמואל הלוי הורביץ
כה באדר
לע"נ מרת באשא ב"ר דוד

יו"ל ע"י
**אוצרות
ברסלב**
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית משם
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

פרה תמימה – רק תמימות!

העבודה הרוחנית של זולתו, מה הסיכוי שהוא יצליח להשתנות לטובה, ועוד כהנה לרוב. בעוד שעל כל השאלות הללו ישנה תשובה אמיתית אחת – זו שבאה ממרומים והצדיקים גילו אותה – וכל שאר התשובות הן השערות גרידא – עם זאת יש להשערות השקריות הללו ברק מסנוור; הן נתפסות בעיני האדם המדמיין אותן כחכמות מאוד, והוא רואה את עצמו חוקר שיוודד לעומקם של דברים ולא סתם פתי מאמין...

כל חלקיק מהחכמות הללו, גורם נזק בל יתואר; נקודה קטנה מ'חוכמה' שכזאת, מסוגלת להצמיח הרבה מידות ותאוות רעות באדם. כך אומר רבינו הקדוש (בליקוטי מוהר"ן ח"א לה-א): **"כשאדם מכניס בתוך שכלו הקדוש חכמות חיצוניות, אזי נתמעט קדושת שכלו, ועל זה השכל מתלקטים ומתחברים כל המדות רעות ומגונות!"**

האדם אינו תופס את עוצמת הרעל של ההיגיון העצמי שלו כאשר הוא מתבקש להכריע מה ערכו ומיהו סיכויי הרוחניים. הוא לא יכול לקשר בין כישלונותיו, לבין אותו 'שכל' שעל פיו הוא שופט את עצמו.

בקיצור, הוא לא קולט שכל פגיעה ב'לוח הבקרה'-המוח גורמת לחורבן נוראי. לא יועילו כאן כוח ועוצמה; יש צורך לתקן את השורש במוח, את הגורם לכל הכישלונות.

פרה אדומה ניתנה כחוק – "אין לך רשות להרהר אחריה" – ודווקא משום כך היא מותרת. ולמה? משום שטומאת מות נובעת מהפרדת השכל האלוקי המחיה את הגוף – מהלבוש החיצוני שלו, היינו הגוף. כך נותר הגוף בלי היות רוחנית כלשהי ונהיה טמא.

הטהרה מכך היא על ידי 'פרה אדומה תמימה' – רק התמימות – שעניינה אמונה ללא עוררין – היא היא התרופה המועילה נגד חכמותיו המרעילות של עמלק, שהם היפך השכל האלוקי.

באפר הפרה גם עירבו את אפרן של עץ הארז, האזוב ושני התולעת, שרומזים לצורך של האדם הטמא להשפיל את גסות הרוח שלו, הגורמת לו ללכת שבי אחרי שכלו העצמי.

רק כך, רק בתמימות, ניתן להיטהר מאותו רעל עמלקי ולהתכונן לגאולת הנפש, שהיא גאולת מצריים הפרטית של כל יהודי, שאמורה להתרחש בנבכי נשמתו בחג הפסח.

(ע"פ ליקוטי הלכות, פיקדון ד)

הדממה שהשתררה פתאום, הפחידה אותו. עד לפני רגע רעשו-געשו המכונות הכבדות סביבו כשהוא לא פוסק מלהתרגש מאשר ראות עיניו. כפרי בן כפרי היה, ומעולם לא הודמן לו לראות בית חרושת במימדים כאלה...

הפלא גדל בעיניו שבעתיים, כאשר הבחין שהכול פועל ללא מגע יד אדם... זה היה למעלה מהשגתו. הוא נותר רתוק למחזה הנפלא שנגלה לפניו. עד שלפתע דממו בבת אחת כל המכונות.

הוא לקח מוט ברזל מודמן והתחיל להכות במרץ בצד המכונה; הן כך רגיל הוא כל עת שאחד מגלגלי עגלת החציר שלו נשמט ממקומו – שהוא מכה בו בעוז והוא חוזר לפעול...

אך באותו רגע נשמעו מהקומה העליונה זעקותיו של בעל המפעל שיחדל מההרס שהוא ממיט על המכונות. לשמע הצטדקויותיו של הכפרי כי הוא רק רוצה לתקן את המכונות, התחיל לצחוק על כורחו: "וכי נסתרה ביעתך? אינך יודע שהתקלה קרתה בלוח הבקרה שמפעיל את המכונות!?"

קצר-דעת הוא איכר זה, אין לו עסק בנסתרות. הוא עולה וממשיש את מסך לוח הבקרה ונוהם מתחת לשפמו העבה: "אני לא מסוגל להבין, מה הקשר בין ההבוב על המסך שעומד רחוק מהמכונות, לבין מכונות אדירות אלו? זה פשוט לא יתכן..."

כל 'ארבע הפרשיות' שאנו קוראים בחודש אדר, קשורים ואחודים במלחמת עמלק, הנימשת בכל עוז בדורות האחרונים שלפני הגאולה השלימה.

חז"ל תיקנו לנו את קריאת הפרשיות האלה, כחלק מן המלחמה באוייב המר הזה. קריאת פרשת 'פרה אדומה' מכוננת לפגוע בכוח העיקרי שבו משתמש שונא זה.

"ראשית גויים עמלק" – פגיעתו העיקרית היא ב'ראש'; הוא מכניס שיבוש קטן במוח היהודי, הפגיעה כמעט ולא ניכרת, אך תוצאותיה קשות ביותר.

השיבוש במוח מכונה בפיו של רבינו הקדוש 'חכמות'. זוהי אבן נגף שהורסת את האמונה התמה והפשוטה השומרת על האדם שלא יכשל לעולם, ככתוב "הולך בתום ילך בטח" (משלי י, ט).

'חכמות' אלה גורמות לאדם – המאמין אפילו – לפרש לפי שכלו דברים הרי-גורל, כמו למשל: מהו ערכו של יהודי, כמה שווה עבודתו הרוחנית האישית, כמה שווה

איך מפנימים שהכול לטובה?

בתפילה עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמיים "וקרוב למעלות הנבואה".

כך, שאומנם להשיג את החכמה האלוקית, להבין למה ומדוע נעשה בעולם דבר זה או אחר – נבצר מדעתנו. אך להשיג, להרגיש ולהפנים שאכן קיימת חוכמה אלוקית עמוקה ונשגבה, שבה אין כל קושיות והכול מתיישב בה – אנחנו יכולים ומחויבים.

זוהי עומקה של הדרשה לדעת 'שכל מאורעותיו לטובתו' – דביקות פנימית ועמוקה עם הבורא הטוב והמטיב.

ברם, החטאים מקלקלים את הדביקות הזאת, כמו שכתוב: "עוונותיכם היו מבדילים בינכם ובין אלוהיכם" (ישעיה נט, ב). שכן כאשר האדם משתמש בכוח שהבורא נתן לו – כנגד רצונו יתברך, הוא מתרחק ממנו וקשה לו לחזור ולהתחבר אליו, עד שיעשה תשובה שלימה.

תאמרו, אם כן, כל זה אינו נוגע לנו כאנשים פשוטים ששואפים ומתאמצים אך גם נכשלים לפעמים, ועדיין רחוקים מתשובה שלימה. כאן נכנסים לתמונה הצדיקים, שבכוחם להאיר לנו את אור הדביקות הזאת על אף היותנו רחוקים עדיין ממנה. הצדיקים משפיעים זאת על כל בני דורם, ובפרט על האנשים הדביקים בהם.

כך שכאשר יאמרו המקורבים לצדיקים את האימרה 'כל דעביד רחמנא לטב עביד' – הם ירגישו באמת את אשר הם אומרים.

בחינו מכוון ומותאם באופן הטוב והמועיל ביותר – היינו רגועים יותר, שמחים יותר ופנויים להקדיש את כוחות הנפש לעבודת ה'.

בעצם, מה רוצים מאתנו? האם באמת רוצים שנרגיש שהכול לטובה? אנחנו בודאי מאמינים שמצד הקב"ה, הדבר אכן כך, כל המקרים, כל המאורעות, כל הכישלונות – לטובתנו, כמו שכתוב: (בתהילים מה, ט): "טוב ה' לכל" – בלי יוצא מן הכלל; ואפילו הצרות שלנו הן לטובה, כמו שנאמר: "את אשר יאהב ה' יוכיח" (משלי ג, יב).

אבל הרי אנחנו לא מרגישים כך, כבני אנוש הרי איננו מבינים את עומק דרכי ה'. כיצד אפוא דורשים חכמינו מהאדם ואף פסקו כך להלכה, ש"חייב אדם לברך על הרעה" – בשמחה – "כשם שהוא מברך על הטובה"? (אורח-חיים רכ"ב ג).

זוהי בדיוק הנקודה. נכון, דעת אנוש קצרה מלהבין את עומק ההנהגה האלוקית, אבל מיהודי נדרש, לבדוק כמידת יכולתו את אשר למעלה מדעת אנוש.

אומנם להידבק בשלמות בחוכמה האלוקית – לא ניתן כל עוד האדם חי, אבל הבוקים מהדביקות הזו, אנחנו יכולים וצריכים להשיג, בפרט בעת התפילה, כמו שכתוב בשולחן ערוך (שם ס, צח) שאנשי מעשה היו מכוונים

"כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא..."

"הן דין, הן רחמים – מלה לטובתך, מחמת אהבה שהקב"ה אוהב אותך, כמו שכתוב: 'את אשר יאהב ה' יוכיח'... על ידי הדבקות של אדם באין-סוף... שידע שכולו טוב וכולו אחד."

"זוהי שאמר משה לדורו: 'אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלוקים', כי משה הוא בחינת אין, ודורו הדבוקים אליו ראוי להם לדעת... בחינת ה' הוא האלוקים". (ליקוטי מוה"ר ח"א ד)

"כל דעביד רחמנא, לטב עביד" (= כל שהקב"ה עושה, הוא לטובה. ברכות ס"ג) – אימרה ידועה היא השגורה בפנינו. רבים גם יודעים לציין שהיו כמה מחכמי התלמוד שנהגו לאומרה בכל הזדמנות, אך רק מעטים יודעים שזוהי הלכה פסוקה בשולחן ערוך: "לעולם יהא אדם רגיל לומר: 'כל מה דעביד רחמנא לטב עביד'" (אורח-חיים רל, ה).

אכן האימרה שגורה בפנינו, אך האם אנחנו באמת מרגישים שהכול לטובתנו? כמה אנרגיה אנחנו מבזבזים כשאנו מצטערים על תוכניות שנכשלו, על תקוות שנכזבו, על נזקים והפסדים שכלל אינם בשליטתנו. כמה שלווה-נפש אנחנו מאבדים עקב דאגות וחששות שפוקדים אותנו חדישים לבקרים.

הו! אילו יוכלנו להרגיש באמת שהכול לטובה, שכל פרט

רבי ברוך גלנט

לרגע הצעיר אינו יודע את נפשו מרוב התרגשות; עולמות נשגבים נתגלו לפניו, והוא לא חש כלל בשעות החולפות.

כשהאיר השחר נפרד ממאורחו היקר וביקש ממנו שיעניק לו את הספר 'ליקוטי הלכות' למען יוכל להגות בו עוד.

רבי ברוך נעתר לו בחפץ לב, ושמואל מאיר נסע ישירות לעיר אומן כשהספר היקר באמתחתו.

הוא הגיע לציין רבינו, השתטח עליו לראשונה בחייו, ובמשך שלושת החודשים הקרובים לא הפסיק ללמוד ב'ליקוטי הלכות' עד שסיימו.

רבי ברוך נפטר בשם טוב, ביום י"ב לחודש אדר שנת תרפ"א, ונטמן בבב"ש טוב.

הוא בעולם הזה, כי אם לעבוד את ה' יתברך בלב שלום. כיון שכן, ספון היה בין כתלי בית-המדרש עם ספריו הרבים בהם הגה, כמו כן בתפילות ובתחנונים.

אולם, כיוון שמוכרח היה למצוא מקור הכנסה כלשהו, מצא לו מלאכת-קודש; הוא נטל על עצמו את האחריות על העירוב בבב"ש טוב. השכר שקיבל תמורת עבודתו היה זעום ביותר, אולם עובדה זו לא מנעה ממנו לקיים מצוות הכנסת-אורחים בהרחבה ובשמחה. לאורחיו הייתה הזכות להתענג על זמירות השבת שלו ודיבוריו הקדושים, שלא פעם גרמו להם להתקרב לאורו של רבינו.

אחד מאותם מקורבים היה החסיד הנלהב רבי שמואל מאיר אנשין.

עוד בהיותו צעיר לימים היה רבי שמואל מאיר מבקש ה' ואף קנה בקיאות רבה בספרי חסידות שונים. כשהתאכסן פעם בביתו של רבי ברוך, פתח עמו בשיחה לבבית, כשתוך כדי כך הוא מראה לו את הספר 'ליקוטי הלכות' שהיה יקר המציאות באותם ימים.

הצעיר חובב הספרים עיין בתוכנו והפטיר: "נו, עוד ספר חסידי...". אך רבי ברוך, כשברק של התלהבות בעיניו, השיב לו: "אני אראה לך שספר זה אינו עוד ספר חסידי; הרבה יותר ממה שראית, כתוב כאן".

כך הוא ישב עמו במשך כל הלילה, ולמד איתו. כשמרגע

אברך צעיר לימים היה, כאשר התוודע לדרכו של רבינו על ידי ר' בנימין פארבער (= הצַנְעָה), מחסידי ברסלב התמימים והישרים בבב"ש טוב, העיר שבה התגורר רבי ברוך ועל שמה נקרא ר' ברוך בארדיטשובר.

ר' בנימין, שהבחין בהתלהבות לבו בתפילתו, קשר עמו שיחה וחשף בפניו מעט מאוצרותיו הקדושים של רבינו. כתוצאה מכך, החל ר' ברוך משתתף בהתקבצויותיהם של חסידי ברסלב. דיבורי הקודש ששמע מפייהם, כמו שמחתם הפנימית ועבודתם את בוראם – שבו את לבו.

באותה תקופה ביקר בבב"ש טוב החסיד הנעלה רבי אברהם בן רבי נחמן. בשומעו את אמרי פיו הטהורים, ידע ללא צלל של ספק: 'חלקי ונחלתי לנצח עם חסידי ברסלב'.

מיום התקרבותו החל רבי ברוך מקיים בתמימות ובפשיטות את דברי רבינו (בליקוטי מוה"ר ח"א ט) "להתפלל בכל כוחו". תפילתו הייתה באריכות גדולה ובהתלהבות עצומה.

מספרים שכאשר הגיע לעיר טפליק, לרגל שמחת נישואי בנו ר' יוחנן. ביקש לפני החופה מהקהל להמתין לו עד שיתפלל תפילת ערבית. רבי ברוך פרש לקרן זוויית והחל מתפלל ממעמקי ליבו, בהתלהבות עצומה שהותירה רושם כביר על כל הנוכחים עד שהיה הדבר לשיחת היום בעיר, 'תפילה כזו לא ראינו ולא שמענו מעודנו' – העידו הכול.

בהיותו מבקש ה' בכל ליבו, ידע כי תכלית הכול איננה צבירת

נקודה

קשייך בעבודת ה' גדולים מדי? לא כן, הקשיים ניתנו לך בהתאם לכוחך.

(עפ"י ליקוטי מוה"ר ח"ב מז)

עמוד שלג מתנועע בפתח הציון...

בחור המנעול, יפתח את הדלת לרווחה ויכנס לפני ולפנים אל מקום גניזת קודש הקודשים. רבי ברוך היה בטוח כי מלבדו אין איש במקום...

אך לפתע, מה ראות עיניו? צמוד לפתח, מתחת להררי הכפור, מתנועע לו עמוד של שלג אנה ואנה - - -

הוא מתקרב, מביט נכחו - ונדהם ממראה עיניו: היה זה החסיד הישיש רבי ישראל טרוביץר!

רבי ברוך, האברך הצעיר בשנים רבות מרבי ישראל, מומאן להאמין למחזה: עומד יהודי בא-כימים בקור איום מנשוא, אינו שם ליבו לפתיית השלג הנערמים על גופו ומכסים את כל כולו, שקוע הוא בתפילה, בהשתפכות נפש שקטה - - -

הוא מהרהר בבעתה, מה עלול היה לקרות אלמלי התגבר כארי ובא הנה, ומפיו מזדעקות המילים: "רבי ישראל! מדוע עומדים הנכם חשופים בסערת אימים שכזו? הלא עלולים אתם חלילה לקפוא!"

הביט בו רבי ישראל בעיניו הטהורות והשיבו תשובה נוקבת עד שיתו הנפש, בפשטות של חסיד שאמונתו ברבו היא ללא מיצרים: "אמור לי ידידי, לאחר אריכות ימי ושנותי, כאשר אגיע לעולם שכולו טוב, וארצה להיכנס אל היכלו של רבינו הקדוש - לו אמצא אותו סגור, האם אלך לי חלילה? הלא אעמוד ואמתין ואמתין, עד שיפתחו לי" - - -

לו דרך בין הררי השלג הגבוהים. כשהגיע אל תחילת מורד ההר, האט הילוכו; כאן עליו לפסוע אט אט ובזהירות, שלא יחליק חלילה וישברו עצמותיו.

לאחר שחצה במשנה זהירות את הגשר העובר מעל הנחל הקפוא, החל מטפס במעלה ההר בדחילו ורחימו, צעד אחר צעד. בליל סוער שכזה, ההליכה אל בית ציון רבינו אינה פשוטה כלל ועיקר, וכרוכה בהרבה תעוזה ומסירות נפש.

אך לא חסיד נלהב כרבי ברוך, יוותר על ההשתטחות בעת חצות-ליל על ציון רבו!

לאחר צעידה מיגעת, כשכל העת מתערבלים סביבו פתיית שלג, כמו במחול, הוא מזהה את אוהל הציון, המכוסה כולו בלבן - לפי גובהו. עבודה רבה ניצבת לפניו: לפנות את הררי השלג שהצטברו עד מעל לגובה הפתח, ובשתי ידי המכחילות מקור הוא מתחיל במלאכה.

שעה ארוכה ארך לו הפינוי, והנה, עוד קט תיחשף דלת העץ העתיקה, בעוד רגעים ספורים ינעץ באצבעות קפואות את המפתח

לילה חורפי ומושלג במיוחד היה אותו לילה, בחוץ התעופפו פתיית שלג במשך שעות ארוכות ללא הפוגה, כשהם מכסים את הכול במרבד של לובן עז. שייכבת הגלד הצחור הלכה והתגבהה, עד שהגיעה לכדי קומת אדם.

שום נפש חיה אינה נראית בחוץ; וכי מי הוא זה שיעז לצאת אל קור מקפיא עצמות כזה, שבו עלולים האיברים לקפוא מבלי יכולת להניעם? בביתו של רבי ברוך געעעס, מחסידי ברסלב באומן, נדלקת עששית קטנה. רבי ברוך שהתעורר כארי משנתו, מתעטף במעילו הדל, מוודא שהמפתח שוכן בכיסו; הרבה מפתחות ישנם, אולם מפתח זה פותח שערים לא רק בעולם הזה, אלא גם בעולם העליון...

כלום יודעים הנכם במה המדובר? במפתח ציון רבינו הקדוש!

רבי ברוך, מסוג החסידים שלכם בוער כאש, ושום סופת שלגים אינה מרתיעה אותם, פותח את דלת ביתו ויוצא החוצה. קור נורא ואיום מקדם את פניו, אך הוא אינו נמלט בחזרה אל ביתו, אלא מחיש צעדיו תוך כדי שהוא מפלס

השבוע לפני...

השבוע לפני 186 שנה

■ "ט באדר ב', שנת תקפ"ד - בית הדפוס של מוהרנ"ת נסגר

בין הגורמים החשובים ביותר להישאר דעתו של רבינו בעולם, מונה רבי אברהם ב"ר נחמן את 'עסק ההדפסה', כשהוא מדייש בנחרצות: "בענין ההדפסה - אי אפשר לבאר אפילו בעל פה!" (כוכבי אור, 'אנשי מוהר"ן', ד"ה: להודיע לדורות). הראש והראשון שהקים - בעשר אצבעותיו, בביתו הדל - בית דפוס, במטרה אחת ויחידה, להפיץ את מועינות רבינו חוצה, היה רבי נתן, תלמידו הגדול של רבינו הקדוש, שלאחר תלאות רבות זכה לראות שכר בעמלו: גוליון נדפסין ואותיות פורחות.

היה זה ביום הולדתו הארבעים ואחת, בט"ו בשבט, שנת תקפ"א.

"וכל מה שעבר עלי בענין הדפוס, צריכים על זה חיבור גדול, ואי אפשר לבארו בכתב בשום אופן, ובעזרת ה' יתברך בעולם הבא ידברו מזה הרבה הרבה... ואין כאן מקום לבאר עד היכן מגיע נס נפלא וישועה גדולה הזאת, כי הוא זכות הרבים נפלא ונורא מאד, שאין דוגמתו, לדורי דורות!" (ימי מוהרנ"ת ח"ב, טו-טז).

על אף האמצעים הדלים שעמדו לרשותו, הצליח רבי נתן תוך תקופה קצרה יחסית, להפיק יכול עשיר מדפוסו; וכך יצאו לאור הספרים: ליקוטי מוהר"ן, ספר המידות, שמות הצדיקים, תיקון הכללי וליקוטי תפילות.

תקוותו של רבי נתן הייתה, להמשיך ולהדפיס את כל שיחותיו הקדושות של רבינו שהיו אצלו בכתב - "כי מרחוק נראה לי עד היכן מגיע כל דיבור ודיבור שיצא מפיו הקדוש בקדושה ובטהרה" (הקדמה לליקוטי מוהר"ן חלק ב), ועוד כהנה וכהנה, תפילות, תורות והלכות - בכדי להחיות את נפשותיהם של ישראל. אלא שיד זדונית קיפדה את התכניות הרבות, ובעיצומם של ימי הפורים שנת תקפ"ד הצליחו 'בני המן' לעורר מחלוקת גדולה בעיר ברסלב; "ועל ידי זה נתגלגל הדבר, שנמצאו מוסרים והלשינו עלי, עד שבאו פתאום לביתי וסגרו והתמו בית הדפוס עם כל הכלים - ביום ו', ערב שבת קודש, י"ט אדר שני" (ימי מוהרנ"ת ח"א צט).

מאמצים עילאיים עשה רבי נתן על מנת ליכות ברישיון להפעלה מחודשת של בית הדפוס, כשהוא משקיע בכך דמים מרובים. בציפייה דרוכה המתין במשך שנים רבות לאישור המיוחד - "ועתה אנו מצפים בכל עת לישועת ה', שייגע הרשיון ויפתח את בית הדפוס, ותחזור העטרה ליושנה, להדפיס ספרי רבינו ז"ל - להאיר פני תבל, לגלות אמתתו בעולם, אמן בן יהי רצון" (ימי מוהרנ"ת שם קא).

מניעות אלו ואחרות לא עצרו בעד הרצון האדיר, וכך נמצאו דרכים שונות להמשיך ההדפסה וההפצה הגדולה, החל מאותם ימים קדומים, ועד לימינו אנו.

לחידודא

חידה מס' 43

על מי מתלמידיו אמר רבינו, ש"כבר שבר כל המידות רעות לגמרי?"

הפתרון לחידה מספר 42

מהם שלושת הדברים שרבינו אמר עליהם: "מצווה גדולה?"

א. מצווה גדולה לחדד השכל (ליקוטי מוהר"ן ח"א א"א 20); ב. מצווה גדולה להרבות בסעודת שבת (שם רע); ג. מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד (שם ח"ב כד).

זכה בהגולה לחידה מס' 41

נחמן סיעה, שבטי ישראל, ירושלים

בזכות קניה בסך 50 ₪, בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

שאלה:

מה עושים כשאין חשק ללמוד?

תשובת הרב בנימין זאב קנפלמבר:

שאלה זו נשאלה בתורה, שננתה בגמרא, ונשלשה על ידי רבינו הקדוש.

בתורה (דברים ד, יד) כתוב: "כי המצווה הזאת אשר אנוכי מצווך היום לא נפלת היא ממך ולא רחוקה היא, כי קרוב אליך הדבר מאוד בפך ובלבבך לעשותו".

בתנא דבי אליהו מפורש הדבר על לימוד התורה, שכאשר אדם יתהה כמה רחוק הדבר ממנו, משיבה לו התורה: "בפך ובלבבך לעשותו". אין צורך להתאמץ הרבה, רק לומר את הדברים בפה ולשים לב אל אשר אומרים.

בגמרא (נדה ע"ב) כתוב: "מה יעשה אדם ויחכם? ירבה בשיבה וימעט בסחורה. אמרו, הרבה עשו כן ולא הועיל להם. אלא יבקש רחמים ממני שהחכמה שלו".

הרי שגם תפילה צריך כדי להצליח במשימה ללמוד תורה.

ואכן, בליקוטי מוהר"ן ח"ב ק"א כתוב, שאחד שאל את רבינו "בענין הנהגת התקרבות להשם יתברך, וצווה לו ללמוד. ושאל אותו: הלא איני יכול ללמוד? השיב לו: 'על ידי תפילה יכולין לבוא לכל טוב, לתורה ועבודה'".

ואם ליחשך יצרך: 'הרי כשרונותך חלשים' – דע לך כי רבים מגדולי ישראל בתחילת דרכם לא היה אחד חושב עליהם כי יגדלו ויעשו פרי. המהר"ם שיק אמר על עצמו שהיה לו "קאפ קאפ" (ראש קטן); הריקאנטי החל ללמוד בהיותו כבן שמונים, וכל ימיו ביקש על כך רחמים.

מעידים גם על ר' אלחנן ווסרמן, שבתור בחור היה הולך מאחד למשנהו שילמד עימו מעט גמרא.

הלא זוהי טענת כל אדם שאינו חפץ ללמוד – שאין לו כישרונות לכך, כמובא ב'תנא דבי אליהו' (יד, א): 'פעם אחת הייתי מהלך ממקום למקום, ומצאני אדם אחד שלא היה בו לא מקרא ולא משנה... ואמר לי: 'בינה ודעת לא נתנו לי משמים, שאקרא ואשנה' ואמרתי לו: 'מה מלאכתך?' ואמר לי: 'צייד אני' ואמרתי לו: 'מי לימדך?' ואמר לי: 'בזה נתנו לי בינה ודעת מהשמים' ואמרתי לו: 'זמה להביא פשתן ולארוג, נתנו לך בינה ודעת מן השמים' – ולדברי תורה שכתוב בה כי קרוב אליך הדבר מאוד... לא נתנו לך?! מיד היה מרים קולו ובוכה ומתאנה" וראה שם שחיוקו אליהו הנביא ואמר לו, שכל שאר בני האדם משיבים תשובה כזאת...

אין לנו אפוא אלא דברי רבינו, שפתח את ספרו וסיימו בעניין התפילה על לימוד התורה, ואמר פעם שצריך: "דאוונען, לערנען און דאוונען" (= להתפלל, ללמוד ולהתפלל).

לימוד התורה מחייה, מחזקת ומעשירה את נפשו של אדם עד מאוד. בפתחה לספר 'ביאור הליקוטים' מסופר שרבינו חיוק מישוהו שהיה סמוך על שולחן חותנו, שילמד תורה בלי הפסק: "די ליפן זאלן דיר נישט צושטיין... די תורה וועט דיר קוויקן, די תורה וועט דיר שטארקן... די תורה מאכט רייך" (= ששפתך לא ישבתו... התורה תרווה אותך, התורה תחזק אותך... התורה מעשירה).

"פְּסַל לְךָ" (שמות לד, א)

מאיזה אבן פיסל משה רבינו את שני הלוחות? מספרים חכמינו: "מחצב של סנפרינון (= אבן יקרה) גילה בתוך אוהלו, ומשם העשיר משה, שנאמר 'פסל לך שני לוחות אבנים' – פסילתן תהא לך" (קהלת רבה י, ט).

אצל הצדיקים, הממון אינו מטרה בפני עצמה; הוא מהווה רק אמצעי לקנות בו חיי עולם הבא, כמו כל העולם הזה שעליו אמרו חז"ל (אבות ד, טו) שהוא דומה לפרוודור בפני העולם הבא – הטרקלין.

זו הסיבה שמושה רבינו התעשר משביבי האבן היקרה שממנה פיסל את הלוחות – כדי להורות לנו כיצד התייחס הוא לממון – כאל אמצעי בלבד, ממש כמו השביבים שנופלים בעת פיסול אבן, שאין כוונת המפסל לשאריות אלה אלא לצורה שהוא מבקש לפסל מן האבן.

(על פי ליקוטי מוהר"ן ח"א ט)

"וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא הַטָּאתָם וְאִם אֵין מִחַנֵּי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ" (שם לב, לב)

משה רבינו זכה כידוע לדרגה הגבוהה ביותר של ענווה, כמו שכתוב: "והאיש משה ענו מאוד" (במדבר יב, ג) ולמרות השבחים שהתורה חולקת לו, והוא עצמו כותב אותם, לא חש בשום התנשאות או גבהות לב, בזכות דרגתו הגבוהה במידת הענווה.

לפי דרגת הענווה שלו היה מן הראוי שהקב"ה יסלח בעבורו לעם ישראל על חטא העגל, שכן אמרו חז"ל, שהקב"ה "עובר על פשע" למי שמשיע עצמו כשיריים ("ה"ה יז ע"ב) – שהוא עניו גמור.

לפיכך טען משה: "אם אומנם זכיתי לשלמות הענווה, ראוי אפוא שתמחל לעם ישראל בזכותי; וזאת אין – אם אינך מוחל להם, כנראה שהענווה שלי פגומה, לכן אני מבקש: 'מחני נא' – שתמחק את שמי מן התורה, כדי שלא אכשל בגאווה, כי מי שהענווה שלו אינה מושלמת, אינו יכול לעמוד בניסיון הזה ששבחיו יכתבו בתורה ולא יתגאה..."

(על פי ליקוטי מוהר"ן ח"א ד)

הרשמה לנסיעת ער"ה ניסן בעיצומה

החלה הרשמה למנון קבוצות הקיץ

תלמידי: רח"ב בית ישראל 38 בני ברק; רח"ב רבי עקיבא 62

02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות

1-800-255-522

24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהזדקקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה. לרווח ופריחה. לרפואה ולמקסה לילד. לנחת ושמחת חיים

זכות עולם בהפצת האוצרות						המפיצים	
הר"ר זאב אטינגר הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לע"נ אביו	הר"ר אברהם חיים קוסטנטינר הי"ד תרם והפיץ 1500 גליונות לע"נ אביו הר"ח ר' אלעזר מנחם מנדל ב"ר משה אהרן קוסטנטינר ז"ל נלב"ע כ"א אדר תשס"ב	הר"ר שמואל חיים יגלינק הי"ד תרם והפיץ 1000 גליונות לע"נ אביו	הר"ר רפאל אברהם רוזן הי"ד ומחותו הר"ר שלמה גולדפעלד הי"ד תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאיהם שיחיו וממזינים בה את ידידיהם ומכיריהם לשמחת הנישואין שתתקיים ביום ראשון - כ"א אדר תש"ע באומן כינור דוד - בית שמש	הר"ר אליעזר קרשבינס הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאי ידיו	הר"ר בן מרדכי פראנק הי"ד תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאי ידיו	הר"ר מרדכי גוטליב הי"ד תרם והפיץ 2000 גליונות לכבוד שמחת נישואי בן ידיו	הר"ר מרדכי פראנק של"ט"א
הר"ר שמואל מאיר חשין הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לע"נ החסיד מורינו הרב נתן ב"ר יהודה זצ"ל הממנה נתן לילבלה ראובנס נלב"ע כ"א אדר תרמ"ד ומנתחו כבוד בטבריה	הר"ר נטע שור הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת החתאקה לבנו נחמן צבי י"י	הר"ר שאול דוד ברמץ הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לע"נ חיה פעטא ברמץ ע"ה בת ר' אברהם יעקב נלב"ע י"ג אדר	הר"ר אלקים גבאי הי"ד תרם והפיץ 1000 גליונות להצלחה בכל מעשי ידיו	הר"ר מרדכי פראנק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאי ידיו	הר"ר נחמיה חשין הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שח"י	הר"ר מרדכי פראנק של"ט"א	זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו להתברך בכל מילי דמיטב
הר"ר מרדכי פראנק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאי ידיו	הר"ר מרדכי פראנק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאי ידיו	הר"ר מרדכי פראנק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאי ידיו	הר"ר מרדכי פראנק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאי ידיו	הר"ר מרדכי פראנק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאי ידיו	הר"ר מרדכי פראנק הי"ד תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי צאצאי ידיו	הר"ר מרדכי פראנק של"ט"א	זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו להתברך בכל מילי דמיטב